

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

سوره مبارکه حج (جله دوم)

جله خانوادگی - استاد اخوت ۹۴/۷/۱۵

- هر کس می خواهد در محرم امسال در آخرین محرومیت غیبت باشد صلوات
- هر کس می خواهد از پیروان حضرت و در رکاب ایشان باشد صلوات
- هر کسی برای هر قصد و نیت خاصی که به ذهنش میرسد این جلسه می تواند آن را محقق کند، چه برای این قصدها و نیت های خودتان و چه دیگران صلوات

میخواهیم سوره مبارکه حج را با هم بخوانیم.

- بحث این سوره، بحث قیامت است و انتظار می رود هر کسی آن را می خواند از قیامت پُر شود.

- علاوه بر آن این سوره، سوره حج است.

آیا می شود با خواندن این سوره، ثواب حج نصیب انسان شود؟ یا شرایطی برایش ایجاد شود که حج رفته و و از نظر روحی و معنوی مانند کسی شود که در حال انجام اعمال حج است؟

آیا می شود به واسطه اعمال حج، امشب شبِ قربان ما باشد، شبی که از عرفات برگشته و به سمت منا برویم؟

این حداقل کاری است که یک سوره می تواند انجام دهد که یک شب معمولی را شبِ قربان بکند.

برای اینکه امشب مان، شب قربان شود و نشست مان، ما را حاجی کند صلوات

- ظاهراً در سوره حج گفته شده اگر کسی بنا است به حج مشرف شود، چه آموزه هایی را از این سفر معنوی بدست آورد؟

- سوره حج سفرنامه پیامبر است که برای شما می خوانند.

گویی اینکه خطورات فکری امیرالمومنین یا پیامبر را در این سوره می خوانیم که وقتی با خوا مناجات می کردند چه می گفتند و چه می شنیدند.

- از خداوند می خواهیم که حتما هر سال حج و عمره را نصیب مان کند.

- اگر شرایط اقلیمی یا اقتصادی یا ... اقتضاء نکرد ، حتما در خواب و رؤیا پیوسته ما را در حج قرار دهد.

- حج یعنی اینکه انسان «موتوا قبل ان تموتوا» بشود.. قبل از اینکه از دنیا برود یک مرگ اختیاری را تجربه کند.

- در سوره حج و در خود حج یاد مرگ و یاد قیامت خیلی پررنگ است.

خدا کند حقیقت مرگ را بفهمیم و قبل از اینکه بمیریم، آن را بچشمیم. ما مرگ را به عنوان حادثه ای دردناک می - شناسیم اما بهترین و باشکوه ترین لحظه ای است که نصیب بنده می شود.

بنده در آن لحظه از هر چه تعین ماسوای خداست، رها می شود.

نمی خواهیم جوری مرگ را وصف کنیم که بعضی آرزوی مرگ کنند که البته اگر چنین هم بشود اشکالی ندارد چون مرگ، قطع تعلق از دنیا و دنیاطلبی است.

خداوند سوره حج را آورده تا ما را با مرگ آشنا کند.

- وقتی سوره حج را می خوانید حس تان این باشد که همجوار خدا شدید و لباس تعین ها را درآوردید مثل حاجی که لباس احرام می پوشد(دو حوله که حتی دوخته هم نباید باشد)

• يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (۱)

فکر نکن خدا میخواهد تو را بترساند بلکه میخواهد به شما آگاهی بدهد که چنین چیزی هست. از قبل بدانید که نترسید و آماده شوید.

• يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَ تَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَ تَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَ مَا هُمْ بِسُكَارَى وَ لَا كُنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدًا (۲)

از آیات استثنایی قرآن است که یک ترس را تصویرسازی کرده به نوعی که کمیت و کیفیت آن در کیل ادراک شما قرار گیرد.

- وَمِنَ النَّاسِ مَن يَجْدِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ (۳)
- كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَإِنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ (۴)

آیاتی مثل آیه ۳ نوعی گلابیه را مطرح می کنند که چطور می شود امری مثل قیامت باشد اما آدمی باز هم اینطور باشد.

- يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّن عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّن مُّضْغَةٍ مَّخْلُوقَةٍ وَغَيْرِ مَخْلُوقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ آجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نَخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لَتَبَلَّغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنكُمْ مَّن يَتُوفَىٰ وَمِنكُمْ مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (۵)

می خواهد سفرنامه انسان را بگوید که یک موت دارد و یک بعث (مرحله ای بعد از مرگ کبری)

یتوفی شد یعنی جانش کامل گرفته شد؛ بنابراین وفات یعنی فرد عمرش را کرد و مُرد.

البته این «من» هست، اما جسمی که دورش بود، چشم و گوشی که داشت، اینها از وی گرفته میشود. وقتی مُرد، همه اجزایش پودر می شود اما «من» او نه!

بعث یعنی «من» پا می شود، پوشش دیگری از چشم و گوش و اعضا به وی رویده می شود و ...

قرآن میگوید حیات مقدمه این است.

- ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (۶)

چون آدمها فکر می کنند این کار، کار خیلی عجیبی است خداوند توضیح داده که اولاً حق، ثابت و جاری است و همه کارها به عهده اوست و تغییری در آن ندارد. ثانیاً زنده می کند مرده ها را و ثالثاً علی کل شیء قدیر

- وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِي الْقُبُورِ (۷)

رابعاً به هر حال این روز می آید. خامساً هر کسی به این دنیا آمده «من فی القبور» بعث برایش هست.

هیچ کسی ، نیست نمی شود.

• وَمِنَ النَّاسِ مَن يَجْدِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّثِيرٍ (۸)

فراموشی روز مرگ و بعث باعث می شود انسان به جدال با خدا بیفتد بدون اینکه دلیل و کتابی داشته باشد.

• ثَانِي عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيْقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ (۹)

حتی منجر میشود در مسیر ضلالت و گمراهی دیگران پیش قدم شود.

فرد کار بدی انجام میدهد، میپرسی چرا؟! میگوید من این کار را نکردم؛ شانه خالی میکند: «ثانی عطفه»

اینقدر فرد «ثانی عطفه» می کند که خودش هم خیال می کند آدم خوبی است.

«ثانی عطفه» شانه خالی می کند، در می رود که کسی نگاهش نکند. کم ظرفیت است. اهل عذرخواهی نیست.

• ذَالِكِ بِمَا قَدَمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ (۱۰)

• وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةَ ذَالِكِ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (۱۱)

در سه آیه سه دسته افراد را معرفی می کند (من الناس) که هر سه هم منفی هستند.

من الناس من يعبد الله على حرف: یعنی خدایی را می پرستند که نمی توان به آن اتکا کرد. خدایش شکوه و مجد ندارد (لایرجون لله وقارا)

وقتی خدا را صدا می کند، خدایش حاضر نمی شود در معرکه گناه خدایش حاضر نمی شود، چون خدایش یک حرف است، حقیقت ندارد.

خدایشان «بکل شیء محیط» و «علی کل شیء قدیر» نیست.

چنین فردی خوبی بهش می رسد دلگرم میشود، بدی می رسد به چالش دچار می شود...

این آیات خیلی دردناک است. حکایتی از توحیدهای نارسای ماست.

ما را به خودمان نشان می دهد. هر که این آیات را ببیند بچه شیرخوار هم داشته باشد رها میکند، نمی تواند تحمل کند.

• يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْصُرُهُ وَ مَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ (۱۲)

چنین فردی خدا را رها می کند و چیزی را می خواند که نه نفعی می رساند و نه ضرری.

• يَدْعُوا لِمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَ لَيْسَ الْعَشِيرُ (۱۳)

خدایی را می خواند که زیانش از نفعش نزدیکتر است. خود این خواندن برایش ضرر خالص است.

نفع و ضرر جزء اولین ادراکاتی است که انسان از مفهوم «هست» درک می کند.

نفع و ضرر، پایه ای ترین مفهومی است که انسان از «هست» درک می کند.

• إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (۱۴)

• مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَ كَيْدَهُ

مَا يَغِيظُ (۱۵)

- از آیات عجیبی است که خیلی خوبه که در معرض نگاه همیشگی افراد باشد.

- هر کسی فکر کند خدا او را یاری نمی کند و از اینرو عصبانی است، این آدم طنابی از آسمان آویزان کند و بعد

برود تا آسمان، بعد خود را پایین بیندازد ببیند این اتفاق خشمش را فرو می نشاند؟!

[آیاتی مانند آیه ۱۵ را بهتر است از آخر به اول بخوانید؛ چون موضوعاتی را مطرح می کند که بصورت علامت

سوال است]

ریسمانی به سقف آسمان بیاویزد، نفس خود را قطع کند (سبب را قطع کند) یک کاری کند که خودش را به کام

مرگ بکشد، حتی وقتی این کار را می کند، یک نفری او را نگاه می کند.

وقتی خودت را جای این آیه می گذاری «من» هست! من را نمیتوانی حذف کنی.

اگر بواسطه اسبابی، انسان حذف شود، جسمش حذف می شود؛ اما نهایتاً در دنیا و آخرت با خدا کار دارد.

ظن اینکه انسان توسط خدا نصرت نمی شود معادل کیدی است که هیچ موقع هم پایان پذیر نیست.

- بعضی آیات هر چه به سن قرآن افزوده می شود اعتبارشان بیشتر می شود یعنی در زمان نزول معنایی داشته (مثلاً در

زمان نزول باید ان الله علی کل شیء قدیر را برداشت میکردند) اما حالا در شرایط امروز یعنی هر کسی فکر کرد

می تواند جلوی دین پیغمبر را بگیرد یا تفرقه ایجاد کند قطعاً نمی تواند. یقین داری خداوند، رسول و دین خود را تنها نمی گذارد.

خیلی وقتها جامعه مان بواسطه اشتباهاتی که مسوولین می کنند ماتم کده می شود و دلسرد می شود. در حالی که باید به نصرت خدا مطمئن باشیم.

• وَ كَذَلِكَ أَنْزَلْنَا آيَاتِ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ (۱۶)

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّيِّينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (۱۷)

• أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَن يَهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (۱۸)

روی این آیات فکر کنید. ظرافتهایی دارد که کمتر در آیات دیگر دیده می شود.

هر کسی در آسمانها و زمین است؛ خورشید و ماه؛ هر جنبه ای؛ کوه و درخت؛ کثیر من الناس؛ کثیر حق علیه العذاب: بسیاری از کسانی که عذاب برایشان صادر شده هم سجده می کنند.

رویت خاصی می خواهد به شما بدهد که در این رویت آنچه در آسمان و زمین است، خورشید و ماه و هر جنبه ای را می بیند، مردم هم و نیز کسانی که عذاب برایشان قطعی شده، همه را در سجده ببیند.

- یکی از موضوعاتی که انسان در حج و مناسک می بیند، سجده است. سجده موضوع کلیدی هر منسکی است.

در نماز سجده می بیند؛ در حج جور دیگری آنرا می بیند.

مدل سجده در حج، از مدل سجده شمس و قمر است.

- آیه ۱۸ سجده بینی را به ما یاد می دهد که ما باید به این ترتیب سجده کنیم.

رویت سجده انسان را برای سجده کردن توانمند می کند.

بچه ها وقتی سجده پدر و مادر را می بینند سجده می کنند. انگار یک نفر می گوید تو هم سجده کن.

سجده روح اطاعت تامی است که فرد از خودش هیچ اختیاری نمی‌بیند . تفاوتش با رکوع این است که دیگر خودش را نمی‌بیند.

بهترین سجده های عالم، سجده بچه هاست. پدرش سجده کرده ، او هم سجده میکند و دیگر بابا را نمی‌بیند.

- مناسک فضای رویتی برای ما محقق می‌کند که باید سعی کنیم آن را حفظ کنیم.

- از خدا بخواهیم حج و عمره ای را نصیبمان کند. (و البته همه مشاهد مشرفه را)

حج تمتع روست خاص و ویژه‌ای است.

- حسّ من امروز حسّ منا و عرفات بود و خیلی هم لذتبخش بود.

انشاءالله این حسّ به بهترین شکل در ما ثبت شده و زیاد شود **صلوات**

تعمیر و فرج امام زمان (عج) صلوات